

GEMEENTE GILZE EN RIJEN

DE RAAD VAN DE GEMEENTE GILZE EN RIJEN;

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders d.d.

13 juni 1962;

gelet op artikel 167 van de gemeentewet;

b e s l u i t :

vast te stellen een vlag voor de gemeente Gilze en Rijen overeenkomstig de bij dit besluit behorende afdruk, en de omschrijving van die vlag te doen luiden als volgt:

"linksgeschuind van geel en blauw, met op het midden een Sint Pieterssleutel, van het een in het ander."

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 30 juli 1962.

DE RAAD VOORNOEMD,

De voorzitter,

De secretaris,

Ontworpen door Groninger Klaas Sierksma

Gemeentevlag Gilze en Rijen bestaat vijfentwintig jaar

door Jos Poels

GILZE/RIJEN - De gemeente Gilze en Rijen heeft dit jaar een kwart eeuw een eigen vlag. Het dundoek dat op 30 juli 1962 door de gemeenteraad werd vastgesteld, bestaat uit twee tegen elkaar liggende driehoeken. De bovenste driehoek is geel, de onderste blauw. Op het midden van de vlag staat een sleutel afgebeeld. Op het gele vlak is deze blauw, op het blauwe vlak geel. De vlag vertelt op een geheel eigen wijze iets over het heden en verleden van Gilze en Rijen.

De directe aanleiding om 25 jaar geleden een eigen vlag vast te stellen, was een enquête van de Groningse vlaggeneskundige Klaas Sierksma. Hij was een boekje aan samenstellen over alle Nederlandse vlaggen. Op de vraag hoe de vlag van Gilze en Rijen eruit zag, kreeg de schrijver van het gemeentebestuur als antwoord: Een roodwit geblokte vlag, waarop in de linkerbovenhoek het gemeentewapen.

Deze vlag kwam niet in het 'Nederlands Vlaggenboek' omdat het om een zogenaamde defileervlag ging. „Een historisch curiosum, dat feitelijk in een oudheidkamer thuis hoort,” aldus Sierksma in de winter van 1962. De gemeente had dit 'historisch curiosum' in 1935 van de provincie Noord-Brabant gekregen ter gelegenheid van de viering van het 750-jarig bestaan van Den Bosch. Sierksma: „Aangezien de tijd (en wellicht ook het begrip) ontbrak om iedere gemeente een vlag ontwerpen, heeft men in die tijd een vlag vervaardigd, waarin verwerkt de voor de provincie kenmerkende kleuren en het gemeentewapen.”

De vlaggeneskundige uit Groningen bood het gemeentebestuur belangeloos aan een ontwerp te maken. Daarbij wees hij ook op het zilveren huwelijksfeest van koninging Juliana en prins Bernhard. Dat werd in 1962 volop gevierd en was al voor meerdere gemeenten aanleiding geweest om een eigen vlag vast te stellen. Het gemeentebestuur van Gilze en Rijen gaf Sierksma opdracht de vlag te ontwerpen.

Het is in Nederland gebruikelijk dat een gemeentevlag wordt ontworpen aan de hand van het plaatselijke wapen. Hierop komen immers kleuren en emblemen voor die in de loop der tijd bij de plaats zijn gaan horen.

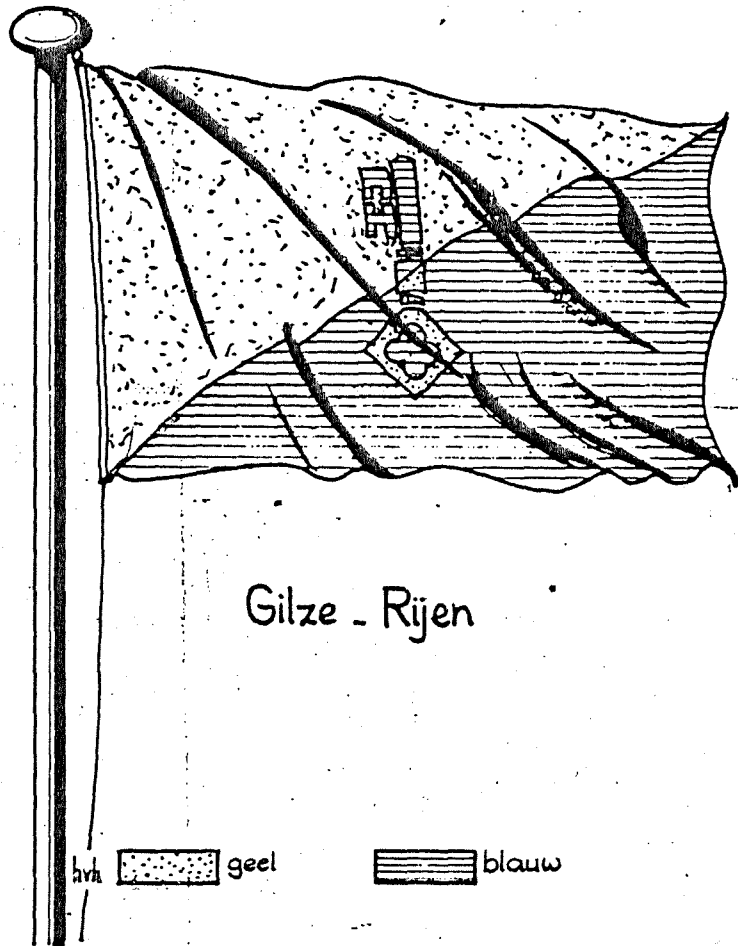
Het huidige wapen kreeg Gilze en Rijen op 16 juli 1817 namens koning Willem I van de Hoge Raad van Adel. Volgens het begin vorige eeuw uitgereikte diploma luidt de officiële omschrijving van het wapen: „Van lazuur, beladen met St. Petrus van goud.”

In de heraldiek, zoals de wetenschap wordt genoemd die zich bezighoudt met het bestuderen van wapens, wordt een geheel eigen taal gesproken. Vooral de kleuraanduidingen klinken Middeleeuws. In gewoon Nederlands luidt de omschrijving van het wapen: een blauw schild met daarop in geel een afbeelding van de heilige Petrus.

Dit wapen was al in het begin van de zeventiende eeuw in gebruik. De heilige Petrus is de patroonheilige van de parochiekerk van Gilze. Omdat het vroeger ontbrak aan geschiktere symbolen werd hij op het wapen gezet.

Maar hoe kwam het gemeentewapen aan de kleuren blauw en geel? Toen het gemeentebestuur in 1817 de Hoge Raad van Adel te kennen gaf het oude wapen te willen blijven voeren, was het de juiste kleuren vergeten. De Hoge Raad van Adel heeft het wapen toen maar zelf ingekleurd. Daarvoor werden geel en blauw gebruikt, de kleuren uit het Nederlands staatswapen en daarom 'koningskleuren' genoemd.

Aan de hand van de wapengegevens maakte de Groningse vlaggenontwerper een voorstel. Het was een moeilijke klus, want de 'koningskleuren' blauw en geel waren al op allerlei manier in andere gemeentevlaggen verwerkt. Bovendien is het ongebruikelijk om een heilige op een vlag af te beelden. Hij wordt dan als het ware aan weer en wind blootgesteld. Daarom moest Sierksma naar andere symbolen uitkijken, die op eenzelfde manier de heilige Petrus bewaakt de poort naar

• De gemeentevlag van Gilze en Rijen dateert van 30 juli 1962. Kleuren en emblemen komen uit het gemeentewapen. Tekening: Hans van Heijningen.

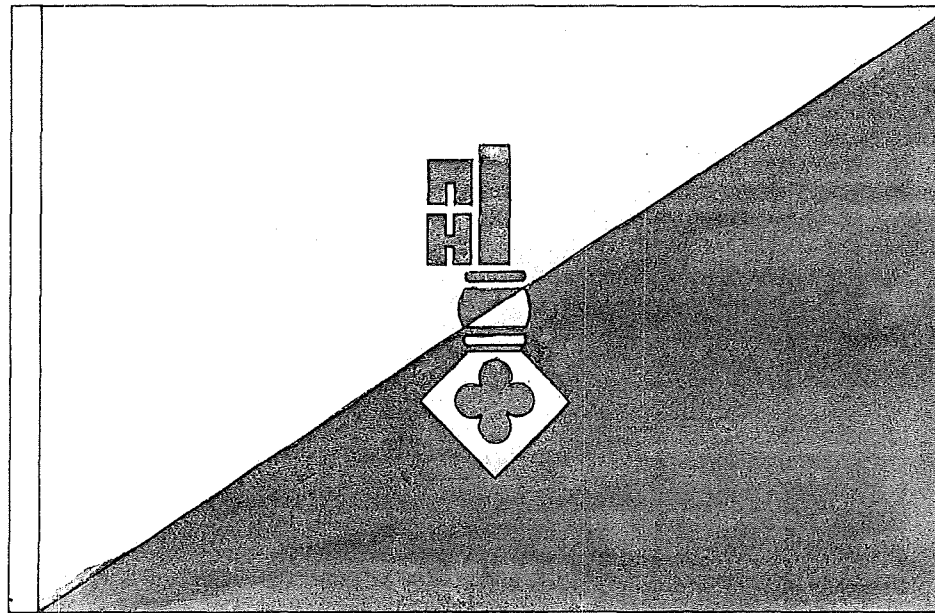
naar recht boven lopende lijn verdeelt de vlag als het ware in twee driehoeken. De bovenste, aan de stokzijde liggende driehoek werd geel. De onderste, uitwaaiende driehoek werd blauw. Deze plaats lag ook voor de hand, want blauw is een 'zwaardere kleur' dan geel. Er schuilen twee betekenissen achter de tweedeling. In de eerste plaats herinnert het aan de twee plaatsen Gilze en Rijen, waaruit de gemeente is opgebouwd. In de tweede plaats verwijst de schuine lijn naar het vliegveld dat in de gemeente ligt. De opgaande lijn verwijst symbolisch naar het opstijgen van vliegtuigen.

Op het midden van de vlag werd een sleutel gezet. Deze is blauw op het gele vlak en geel op het blauwe vlak. De sleutel staat symbool voor de heilige Petrus, het is zijn attriboot. Petrus bewaakt de poort naar

verschillende fracties hadden, geen moeite met het voorstel. Er was zelfs geen hoofdelijke stemming nodig. In een raadsbesluit werd het nieuwe gemeentelijk dundoek nauwkeurig beschreven als: „Linksgeschuind van geel en blauw, met op het midden een Sint Pieterssleutel, van het een in het ander.”

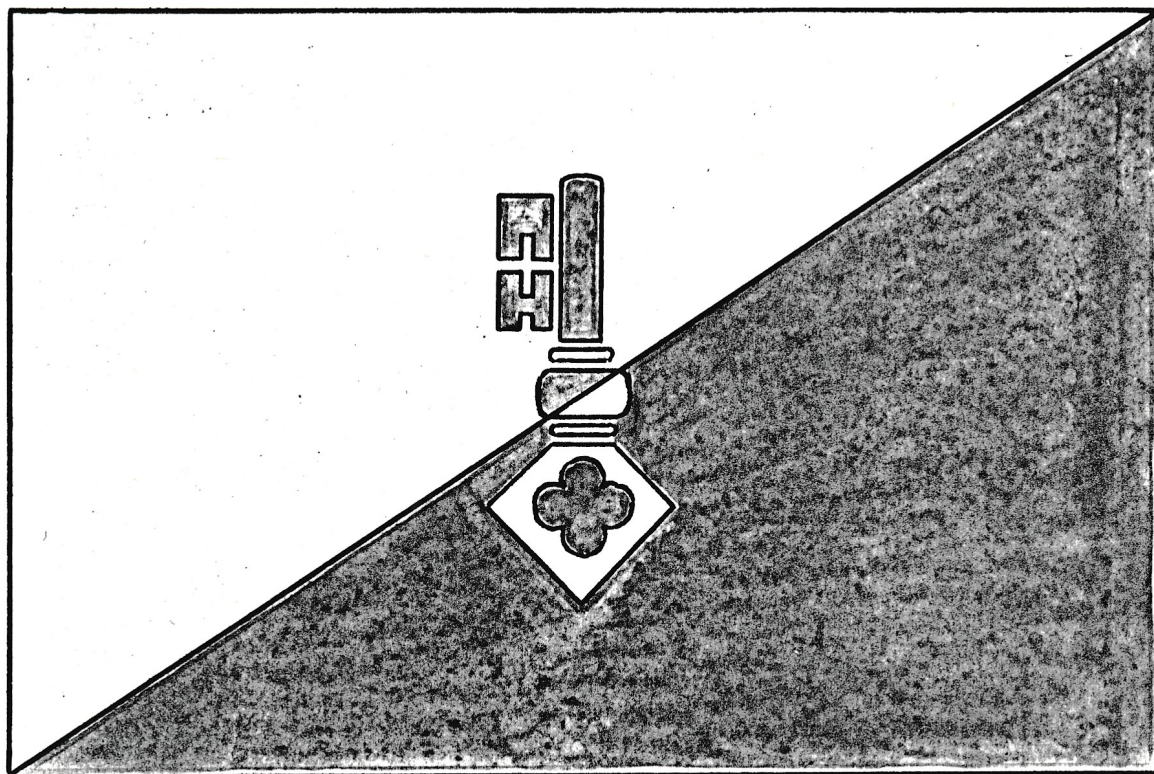
De vlag was nog net op tijd klaar om in het 'Nederlands Vlaggenboek' opgenomen te worden dat enkele maanden, later verscheen. Gilze en Rijen behoort nu tot de ruim zeshonderd Nederlandse gemeenten met een eigen vlag. Daarmee wordt onder meer aangegeven dat de gemeente een eigen identiteit heeft en tot op zekere hoogte ook onafhankelijk is. De vlag mag door iedereen worden gebruikt en uitgestoken. Dit in tegenstelling tot het gemeentewapen dat een

GEMEENTEVLAG
VAN
GEMEENTE GILZE EN RUEN.

mij bekend,
De Secretaris van Gilze en Ruen,
Kruis.

BEHOORT BIJ BESLUIT VAN DE
RAAD VAN GILZE EN RUEN.
D.D. 30 JULI 1962.

Omschrijving: linksgeschuind van geel en blauw, met op het midden een St. Pieterssleutel van het een in het ander.

Raadsbesluit: 30 juli 1962.

Advies H.R.v.A.: 6 juni 1962, nr. 99/38.

E. 1970